

Mentorkoncepció

A 2017/2018-os Mentorkoncepció

Alapelvek

1. Célkitűzések

- A Mentorrendszer elsősorban az ELTE Természettudományi Karára felvételt nyert elsőévesek segítségét tekinti céljának.
- A mentorképzés célja emellett a mentorjelöltek számára egy olyan komplex tudásanyag átadása, mely lefedi az egyetemi élet legtöbb aspektusát
- A hallgatók tanulmányaik során általában csak a saját szakterületükön belül létesítenek kapcsolatokat. A mentorképzés során viszont lehetőségük nyílik más szakterületek hallgatóival is megismerkedni, ezáltal tágítva szemléletmódjukat.
- Megemlítendő még, hogy a mentorok, mentorjelöltek jelentik elsődleges utánpótlását a Hallgatói Önkormányzatnak mind szakterületi, mind kari szinten, így ez is egyfajta járulékos célja a Mentorrendszernek.

A képzés költségei az alábbiak szerint oszlanak meg:

- ELTE TTK HÖK támogatása,
- ELTE TTK Hallgatói Alapítvány támogatása,
- saját hozzájárulás.

A programok, s azok költségvetésének tervezésekor lehetőség szerint törekedni kell arra, hogy a képzés a mentorok, mentorjelöltek számára ingyenes maradjon (azaz ne legyen szükség saját hozzájárulásra).

3. A mentorképzés során mentorrá váló személyek viselkedésükkel a Mentorrendszert, hovatovább az Egyetemet minősítik. Ezért fontos, hogy a mentorjelöltekben kialakuljon az a szemléletmód, hogy felelősséggel tartoznak a gólyáért, az Eötvös Loránd Tudományegyetem hírnevéért és a Mentorrendszerért.

4. A Mentorrendszerben résztvevőket illető juttatások

- A mentorok munkásságukért nem részesülnek közvetlen anyagi juttatásban.
- A mentorokat és a szakos mentorfelelősöket ugyanazok a kedvezmények illetik meg az ELTE TTK HÖK kari, illetve szakterületi rendezvényein, mint amelyek a gólyáknak járnak.

A Mentorrendszer felépítése

A Mentorrendszerben a következő személyek vesznek részt:

- mentor/mentorjelölt,
- mentorkoordinátor,
- szakos mentorfelelős,
- szakterületi koordinátor,
- ELTE TTK HÖK tisztségviselő,
- gólyatábor-főszervező,
- felkért önkéntes.

Mentorrendszer egyes résztvevőihöz kötődő elvárások

1. **Mentor/mentorjelölt:**

- A tavaszi és az őszi félévben az ELTE TTK HÖK **aktív** hallgatói jogviszonnyal rendelkező tagja.
- Nem tölt be a Hallgatói Önkormányzatban elnöki, elnökhelyettesi, szakterületi koordinátori, **szakos mentorfelelősi**, szombathelyi tisztségviselői vagy mentorkoordinátori tisztséget.
- A tavaszi félév regisztrációs hetéig ellátja a mentori munkát, azaz a gólyákat tájékoztatja az aktuális információkról, átadja a szükséges tudást, illetve megfelelő módon elérhető számukra, hogy a felmerülő további kérdésekre választ tudjon adni.
- Kérés esetén beszámol a munkájáról a szakterületi koordinátorának és a mentorkoordinátornak.
- A kötelező képzési eseményeken részt vesz.

2. **Szakos mentorfelelős:**

- Betartja a Mentorkoncepció rá vonatkozó részeit.
- A tavaszi és az őszi félévben **aktív hallgató** lesz az ELTE-n.
- **A szakos mentorfelelős a mentorkoordinátort képviseli az adott szakterületen, így ő az elsődleges kapcsolat a mentorok és a mentorkoordinátor között. Amennyiben a helyzet úgy kívánja, és a mentorkoordinátor nincs jelen, döntési joga van.**
- Segíti az operatív munka elvégzését, a rá kiosztott feladatokat megoldja.
- Felügyeli a mentorok fejlődését, munkáját, adott esetben beszámol róluk a mentorkoordinátornak.
- A felmerülő problémákról a lehető leghamarabb tájékoztatja a mentorkoordinátort.
- A szakterületi koordinátorral közösen összetartja a mentorcsapatot.

Mivel a földrajz-földtudományi szakterület két szakból áll, ezért ezen a szakterületen két szakos mentorfelelőst kell kijelölni.

4. **Szakterületi koordinátor:– A szakterületi mentorok tevékenységét felügyeli.**

- A képzési eseményeken vezeti a mentorcsapatot.
- Megszervezi a szakos előadást.
- Együttműködik a szakos mentorfelelősökkel és a mentorkoordinátorral.
- Beosztja a gólyatáborban részt nem vett elsőéveseket a mentorokhoz.

5. **ELTE TTK HÖK tisztségviselő:**– Előadást tart a mentorképzés során a saját területéről, emellett ennek megfelelő részt ír a Mentorkisokosba és a Kérdéstárba.
 - Az aktualitásokról, változásokról tájékoztatja a mentorokat.
 - A vállalt feladatait a megadott határidőre teljesíti.
6. **Gólyatábor-főszervező:**– Együttműködik a mentorkoordinátorral és figyelembe veszi a szakterületek igényeit.
 - A mentorpárokat és a mentorcsoportok tagjait a gólyatáborokban nem bonthatja meg.

7. Felkért önkéntes:

- A vállalt feladatot határidőre teljesíti.
- A jelenlétével nem zavarja a képzés folyamatát.

8. Elvárások

- A gólyatáborban felelősséget vállal a gólyáiért, annak minden velejárójával:
 - probléma esetén keresi a megoldást, mediátorként viselkedik,
 - figyel rá, hogy a gólya személyiségi jogait, testi-lelki épségét károsító helyzet ne jöhessen létre,
 - amennyiben mégis ilyen szituációval találja szemben magát, azonnal közbelép,
 - a tapasztalt negatívumokról azonnal tájékoztatja a szakos mentorfelelőst és/vagy a mentorkoordinátort, akikkel közösen, az eset súlyosságának megfelelő szintre továbbítják az információkat.

Szankciók

1. A képzés ideje alatt

A képzés eseményein való részvétel kötelező.

A Mentorrendszerből kikerül az, aki:– nem vesz részt minimum két mentorfoglalkozáson,
– nem vesz részt minimum egy táborjellegű eseményen (mentorhétvége, szimuláció),
– a mentortesztet az UV-n sem teljesíti,

2. A mentori munka során

Amennyiben egy mentor nem vesz részt a gólyatáborban, nem tartja be az etikai kritériumokat, munkáján érződik a felelősség hiánya, és/vagy viselkedésével rossz fényt vet a Mentorrendszerre, úgy felmenthetővé válik.

A gólyatáborban való részvétel a tábor teljes időtartamára kiterjed, attól csak **nagyon** nyomós indokkal lehet eltérni.

Alumni

A Mentorrendszerben korábban részt vett személyek, azaz mentorok, szakos mentorfelelősök kerülhetnek bele, ha már nem aktív tagjai a rendszernek. Szerepük a Mentorrendszer külső segítése, szükség esetén célszerű, ha közülük kerülnek ki az önkéntesek.

Az osztatlan tanárképzésben résztvevők helyzete

Az osztatlan tanárképzésben résztvevő hallgatók a tanárképzési szakterülethez tartoznak, e szakterület mentorai. A mentorjelöltek a tanárképzési szakterület mentorának jelentkeznek.

A problémák elkerülése végett, a tanáris mentorok tanáris mentoroknak számítanak.

Alapszakos gólyák esetében az alapszakos mentoraik tudnak nekik teljes körű felvilágosítást adni.

- A jelentkezési felületen le kell adniuk szakpárjukat
- A mentorok az osztatlan tanárszakos gólyák mellé lesznek kirendelve szakjuknak/szakupárjuknak megfelelően, úgy, hogy lehetőség szerint minden gólyának mindkét szakán (amennyiben azok a Természettudományi Karon vannak) legyen mentora.
- **A tanárképzési szakterület mentorai a testvér szakterületek felkérésére részt vehetnek az osztott szakok gólyatáborában, mentori tevékenységükkel segíthetik az adott szakterületek mentorait, gólyáit.**
- A képzés során törekedni kell arra, hogy a **kétféle identitás kialakulhasson**, ennek elősegítésére a tanárszakos mentorok csapatbeosztása váltakozó kell legyen.

Az MSc-s gólyák helyzete

Nem minden MSc-re jelentkező volt az ELTE korábbi hallgatója, többen más egyetemről, sőt akár más országból is érkeznek Egyetemünkre. Az ő számukra viszonylag nehéz lehet kiigazodni a rendszerben, akár az oktatókról, a tárgyakról, ösztöndíjakról van szó. Ezért indokolt lenne minden szakterületen egy (önként jelentkező) mentor felkészítése a szakterület MSc képzéseit specifikusan felölelő képzésben, hogy azoknak, akik igénylik a segítséget, meg tudjuk adni. Ezt a kiegészítő képzést a szakterület gondozásában lehet lefolytatni, a mentorképzés keretein kívül.

Mivel a Mentorrendszer alapvetően a BSc-re és az osztatlan tanárképzésbe felvett gólyák segítségét tekinti céljának, ezért ez csak javaslat, semmiképpen sem kötelező érvényű gyakorlat.

Események

Esemény neve	Ideje
Mentorjelentkezés	Február
Bevonó előadás	Február
Érzékenyítés	Február
„Milyen a jó mentor?”	Március
Mentorkirándulás+Kulturális városnézés	Március
Mentorteszt	Március
Játéknapp	Március
Mentorteszt UV	Március
Szóbeli	Április
Mentorhétvége	Május
Szakos előadás	Május-Június
Szimuláció	Július/Augusztus
Gólyatalálkozó	Augusztus
Gólyatábor	Augusztus
Beiratkozás	Szeptember eleje
Mentortánc próbák	Október-November
Gólyabál	November-December
Záró mentortalálkozó	2018. December-2019. Január

Az itt felsorolt eseményeken túl az egyes szakterületek szervezhetnek egyéb eseményeket.

A képzési események

1. **Jelentkezés**

A Mentorrendszerbe való jelentkezés kötelező, ennek hiányában nem válhat valaki mentorrá. A jelentkezés az ELTE TTK HÖK online felületén történik. Célja az előzetes

igényfelmérés, a mentorjelöltekkel/mentorokkal való kapcsolathoz szükséges adatok begyűjtése. A jelentkezőnek az adatai megadása mellett egy rövid motivációs levelet is kell írnia.

A jelentkezéssel a mentorjelölt elfogadja az ELTE TTK HÖK adatvédelmi nyilatkozatát (<http://ttkhok.elte.hu/adatvedelem>), amelynek betartásáért az ELTE TTK HÖK részéről a mindenkori mentorkoordinátor felelős.

Bevonó előadás

A bevonó előadáson az Alumni tagjai valamint a mentorkoordinátor tartanak előadást a Mentorrendszerhez kapcsolódó tapasztalataikról, élményeikről az érdeklődőknek. Célja, hogy a jelentkezők egy előzetes benyomást kapjanak arról, milyen elvégezni a mentorképzést, illetve hogy milyen maga a mentori munka.

Mentorkirándulás + (Kulturális városnézés)

A kiránduláson a szakterületi mentorok közötti csapatépítésre helyezzük a hangsúlyt, hiszen a mentori munka során nagyon fontos, hogy a mentorok számíthassanak egymás segítségére.

Ennek elősegítésére játékos, együttműködést igénylő feladatokat kell megoldaniuk, miközben egy könnyed túrán vesznek részt.

Az állomásokat célszerűen az egyes szakterületek képviselői alkotják.

A kirándulásra való részvételt katalógussal ellenőrizzük.

Játéknapp

A kampuszon tartott esemény, melynek során kreatív, szórakoztató feladatokat kell megoldaniuk a szakterületek mentorainak, illetve a „Mentorrendszer” nevű szekción megismertetett csapatépítő kompetenciák gyakorlati elsajátítása is megkezdődik.

Célja, hogy a mentori munka során szükséges kreativitást fejlessze, valamint hogy elmélyítse a mentorkirándulásra kialakuló csapatösszetartást.

A részvétel ajánlott, katalógussal nem ellenőrzött.

Érzékenyítés

Egy olyan előadás, ahol a mentorok elsajátíthatják, hogyan is kell empatikusnak lenniük és bizonyos helyzeteket, hogyan is kezeljenek.

Mentorteszt

A mentorfoglalkozások elindulásával párhuzamosan kiadásra kerül az ún. Mentorkisokos és az ahhoz kapcsolódó Kérdéstár. A mentortesztben ez a tudásanyag kerül számonkérésre.

A mentorteszt három részből áll:

- tanulmányi ügyek,
- szociális ügyek,
- egyéb ügyek.

Mindhárom részt minimum 80%-ra kell teljesíteni ahhoz, hogy a mentorjelölt átmenjen a teszten.

Az értékelés háromfokozatú:

- nem megfelelt (ha a teljesítmény bármelyik szekcióból 80% alatti),
- megfelelt (ha a teljesítmény mindhárom szekcióból 80% fölötti),
- kiválóan megfelelt (ha a teljesítmény mindhárom szekcióból 90% fölötti).

Minden mentortesztre két feladatlap készül. A javítást a mentorkoordinátor és a szakos mentorfelelősök végzik, a mentorkoordinátor által korábban elkészített javítókulcs alapján.

Amennyiben egy mentorjelölt valamelyik részből nem éri el a 80%-ot, úgy egy UV teszten kell részt vennie, ahol már csak a hiányzó rész tudásanyagát kérjük számon. Amennyiben az UV sikertelen, a mentorjelölt elbocsátásra kerül.

A tesztek eredményeit három napon belül ki kell hirdetni valamelyik kommunikációs felületen keresztül (<http://mentor.elte.hu>, és/vagy levelezőlista).

Szóbeli

Azok a mentorjelöltek, akik átmentek a mentorteszten, egy utolsó szűrőn kell, hogy megfeleljenek.

Ez egy kötetlen beszélgetést jelent, melynek során a bizottság megismerkedik a mentorjelölt motivációival, elképzeléseivel, problémamegoldó képességével. Egyben ellenőrzésül szolgál a jelölt kommunikációs készségeit illetően.

A jelölt nem válhat mentorrá, amennyiben nem megfelelően kommunikál.

A bizottság tagjait az alábbi személyek alkotják:

- a mentorkoordinátor,
- a szakos mentorfelelős,
- a szakterületi koordinátor,
- az ELTE TTK HÖK elnöke (aki vétójoggal rendelkezik),
- TTK HÖK elnöke meghívása alapján a gólyatábor-főszervezője.

A jelölt értékelését az első három személy végzi, jelenlétük kötelező. Az elnök (valamint a gólyatábor főszervező) jelenléte nem kötelező, amennyiben részt vesz a szóbelin, úgy véleményt formálhat a jelölt alkalmasságát illetően.

~~A szóbeli (vagy több különböző idejű szóbeli esetén az utolsó) után maximum az ELTE TTK HÖK választmánya által meghatározott mentor keretszámnak megfelelő jelölből válhat mentor. A többiek póttagnak lesznek megválasztva.~~

~~A szóbeli eredményét az elbeszélgetés után maximum egy héttel ki kell hirdetni, a szakterületi koordinátor által személyesen írt e-mailben.~~

Mentorhétvége

A Mentorhétvége egy táborjellegű esemény.

A hétvégére a következő személyek kapnak meghívást:

- azok a ~~mentorok~~, akik sikeresen teljesítették a mentortesztet és a szóbelit is,
- a szakos mentorfelelősök,
- a szakterületi koordinátorok,
- az ELTE TTK HÖK tisztségviselői,
- ~~indokolt esetben más személyek is.~~

A hétvége során a mentorok gyakorlati feladatokat kapnak, szimulálva a mentori munkát, illetve a korábbi szekciók tudásanyagában történt esetleges változásokról hallgatnak meg előadásokat. Emellett a csapatépítő képességek fejlesztésére fektetünk hangsúlyt.

A csapatbeosztások során törekedni kell arra, hogy a szakterületek mentorai megismerhessék egymást.

~~A programok között szerepelnie kell kötetlen, rekreáció jellegű dolgoknak is.~~
A részvételt katalógussal ellenőrizzük.

Szimuláció

A Szimuláció egy táborjellegű esemény.

A következő személyek kapnak meghívást:

- azok a ~~mentorok~~, akik sikeresen teljesítették a mentortesztet és a szóbelit is,
- gólyatábori csapatvezetők
- a szakos mentorfelelősök,
- a szakterületi koordinátorok,
- az ELTE TTK HÖK tisztségviselői,
- ~~indokolt esetben más személyek is.~~

~~A Szimulációt a Mentortábor helyett képzelem el, a már megszavazott tábor helyszínén, ahol a mentorok és csapatvezetők ismerkednének a helyszínnel és kipróbálnának minél több állomást. Ez azt a célt szolgálja, hogy bárhol is lesz a tábor, akkor már egy ismert környezetben lesznek.~~

A részvételt katalógussal ellenőrizzük.

Szakos előadás

Az előadást a szakterületi koordinátornak kell megszerveznie. Az előadás célja a szakos identitás elmélyítése, a mentorokat és gólyákat érintő, speciálisan szakterületi információk átadása (például a szakterülethez kapcsolódó szervezetek, korrepetálási lehetőségek). Az előadásra meghívást kaphatnak az Intézetek (illetve a környezettan szakterület esetében a Környezettudományi Centrum) oktatói.

A részvételt katalógussal ellenőrizzük.

A mentori munka eseményei

A mentorképzés hivatalos lezárása után indul meg a mentori munka. Ennek két kötelező eseménye van: a gólyatábor és a beiratkozás, ~~ezek mellett vannak ajánlott események, amelyek a Mentorrendszerhez úgy kötődnek, hogy ott a mentorok státuszuknál fogva jelennek meg.~~ Az egyes események megszervezése a szakterületek feladata. A mentori munka során a mentorok az elsajátított elméleti és gyakorlati tudást alkalmazzák. Ezt szabadon, saját belátásuk szerint tehetik meg, azzal a feltétellel, hogy minden szükséges információt átadnak, a gólyacsapatukat felelősséggel vezetik és az etikai kritériumoknak megfelelnek.

A mentori munkát folyamatosan nyomon követi a szakos mentorfelelős, illetve a mentorkoordinátor.

A mentornak joga van bármikor tanácsért és információért a szakos mentorfelelőshöz, a mentorkoordinátorhoz és az ELTE TTK HÖK tisztségviselőihez fordulni.

1. Gólyatalálkozó

A gólyatábor előtt bizonyos szakterületeken megrendezésre kerülő esemény, amely az előzetes ismerkedést, illetve a táborba előreláthatóan nem lejutó gólyák integrálását segíti elő. Megrendezése az adott szakterület döntése, feladata.

A mentorok jelenléte nem kötelező, de ajánlott.

2. Gólyatábor

A mentori munka tényleges kezdete, ahol a mentorok gólyacsapatukkal megismerkedhetnek, illetve csapatvezető feladatot is elláthatnak. A gólyatáborok ideje alatt különösen fontos az etikai kritériumok betartása. A mentorok jelenléte kötelező.

3. Beiratkozás

A beiratkozás során válnak a gólyák hivatalosan az Egyetem polgáraivá. Az eseményen a mentorok adminisztratív feladatokat látnak el, a beiratkozás folyamatát gyorsítják például a kötelező dokumentumok jelenlétének ellenőrzésével.

A mentornak kötelessége a beiratkozás előtt figyelmeztetni a gólyákat a kötelező dokumentumokról, felhívni a figyelmüket, hogy ezek hiánya jogvesztő.

A mentorok jelenléte kötelező.

A mentorrendszer lezárása

A mentori munka végén három dolog marad hátra.

1. Kérdőívek

Háromfajta kérdőív kerül ki:

- MMGV (Mentori Munka Gólyák általi Véleményezése),
- MMSZV (Mentori Munka Szakterületi koordinátorok és szakos mentorfelelősök általi Véleményezése),
- Visszajelzés mentoroktól.

Az MMGV kérdőívet lehetőség szerint minél több gólyának kell kitöltenie. A kérdőív kérdéseit úgy kell összeállítani, hogy minél inkább informatív legyen, és a mentorok munkájáról átfogó véleményt kaphassunk.

Ezen kérdőívek által rálátást kaphatnak a Mentorrendszer szervezői arról, hogy hogyan végezték a munkájukat, hiszen a mentorok értékelése az egész rendszer értékelése – a felkészítés és kiválasztás dicsérete vagy kritikája.

A kérdőívek lezárása után egy évzáró rendezvényre kapnak meghívást a Mentorrendszer résztvevői, ahol a mentorok megkapják értékelésüket.

Az esemény kötetlen, a mentorok megjelenése nem kötelező, de ajánlott.

~~2. A 2018/2019-es tanév Mentorkoncepciójának elkészítése és elfogadása~~

~~A következő Mentorkoncepció a 2017/2018-as Mentorrendszer tapasztalatait felhasználva kell elkészülni. Minél szélesebb körben kell véleményezni, tehát az adott évi képzésben résztvevő minden személyhez el kell juttatni.~~

~~Az elkészítés során törekedni kell arra, hogy a jól működő dolgokat megtartsuk, a kevésbé vagy egyáltalán nem működő dolgokat pedig felülvizsgáljuk, adott esetben elvessük.~~

3. Az Alumni felállítása, a 2018/2019-es Mentorrendszer előkészítése

A következő mentorképzés megszervezése a mentorkoordinátor kötelessége, de ebben segítségére lehetnek az Alumni tagjai. Elsődleges feladat a jelentkezés elindítása, valamint az új szakos mentorfelelősök kiválasztása.

Minőségbiztosítás

~~A Mentorrendszer egy folyamatosan fejlődő, élő rendszer, amit a benne lévő személyek formálnak. Ennek következtében minden évi rendszer befejeztével újabb tapasztalatok, vélemények adódnak a korábbi évekből ránk maradt dolgokhoz. A Mentorrendszer feladata, hogy ezeket megfelelő módon beépítse a következő évek képzésébe, minden jó dolgot megtartva és a kevésbé jó vagy egyáltalán nem működő dolgokat elvetve.~~

~~A minőségbiztosításnak tehát a következők adnak alapot:~~

- ~~– az adott évi Mentorkoncepció betartása, különös tekintettel a mentorokat érintő etikai kritériumokra és a szankciókra,~~
- ~~– a mentori munka figyelemmel követése a mentorkoordinátor, a szakos mentorfelelős és a szakterületi koordinátorok által, valamint az MMGV.~~

Készítette:

Benkovits Ádám